

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проекту постанови Кабінету Міністрів України
«Про затвердження Порядку та форми складання акцизного
електронного документа»

1. Мета

Проект постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку та форми складання акцизного електронного документа» (далі – проект акта) розроблено з метою встановлення форми акцизного електронного документа, порядку його складання, внесення змін (коригування) та анулювання.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

29 червня 2023 року Верховною Радою України прийнято Закон України за № 3173-IX «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України у зв'язку із запровадженням електронної простежуваності обігу алкогольних напоїв, тютюнових виробів та рідин, що використовуються в електронних сигаретах» (далі – Закон № 3173), який набрав чинності 27 липня 2023 року та буде введено в дію 01 січня 2026 року.

Законом № 3173 внесено зміни до Закону України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, спиртових дистилятів, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального».

Відповідно до першої та четвертої частин статті 24 Закону України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, спиртових дистилятів, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального» (в редакції Закону № 3173) Електронна система обігу алкогольних напоїв, тютюнових виробів та рідин, що використовуються в електронних сигаретах (далі – Електронна система), створюється з метою відображення обігу та зберігання інформації щодо товарів (продукції), що підлягають маркуванню, а також для забезпечення міжвідомчої електронної взаємодії. Власником (держателем) Електронної системи є держава в особі центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сферах цифровізації, цифрового розвитку, інформатизації, у сфері надання електронних та адміністративних послуг.

Відповідно до абзаців першого та сьомого частини першої статті 28 Закону України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, спиртових дистилятів, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального» (в редакції Закону № 3173) акцизний електронний документ (АЕД) складається

економічними операторами за допомогою програмних засобів Електронної системи на кожному етапі переміщення маркованих товарів (продукції) від виробника/імпортера/суб'єкта господарювання оптової або роздрібної торгівлі до іншого суб'єкта господарювання - економічного оператора, в тому числі у разі переміщення для зберігання на об'єкті іншого економічного оператора або повернення із зберігання з об'єкта іншого економічного оператора, або реалізації товару (продукції) з фактичним переміщенням з місця зберігання іншого економічного оператора, або у разі повернення покупцем/отримувачем - економічним оператором маркованих товарів (продукції) продавцю таких товарів (продукції), у тому числі для усунення виявлених недоліків товарів (продукції).

АЕД складається за формою та в порядку, затвердженими Кабінетом Міністрів України.

АЕД фактично є основним інструментом Електронної системи, який забезпечить електронну простежуваність обігу алкогольних напоїв, тютюнових виробів та рідин, що використовуються в електронних сигаретах.

Проект акта розроблено на виконання абзацу сьомого частини першої статті 2⁸ Закону України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, спиртовий дистилятів, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального» та пункту 1.17 Плану організації підготовки проектів актів та виконання інших завдань, необхідних для забезпечення реалізації Закону № 3173 (резолюція Прем'єр-міністра України від 05.08.2023 №23144/1/1-23).

3. Основні положення проекту акта

Проектом акта пропонується затвердити форму АЕД та порядок його складання.

Порядком складання АЕД пропонується визначити:

відомості, які зазначаються в АЕД;

процедуру заповнення граф АЕД;

коди операцій, які супроводжуються складенням АЕД, та порядок заповнення АЕД залежно від обраного коду операції;

процедуру внесення змін (коригування) до АЕД в разі виявлення невідповідностей даних АЕД чи невідповідностей товару (продукції);

процедуру інформування економічного оператора продавця/постачальника про виявлені невідповідності даних АЕД чи товарів (продукції), зазначених в АЕД, шляхом надсилання відповідних повідомлень;

випадки анулювання АЕД;

процедуру складання АЕД в режимі офлайн із застосуванням програмних рішень, наданих власником (держателем) Електронної системи.

4. Правові аспекти

Нормативно-правові акти, що діють у цій сфері суспільних відносин:
Податковий кодекс України;

Закон України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, спиртових дистилятів, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального»;

Закон України від 29 червня 2023 року № 3173-IX «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України у зв'язку із запровадженням електронної простежуваності обігу алкогольних напоїв, тютюнових виробів та рідин, що використовуються в електронних сигаретах».

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація проекту акта не потребує додаткових коштів та не матиме прямого чи опосередкованого впливу на надходження та витрати державного та/або місцевого бюджетів.

6. Позиція заінтересованих сторін

Проект акта потребує винесення на громадське обговорення відповідно до Порядку проведення консультацій з громадськістю з питань формування та реалізації державної політики, затвердженого постановою Кабінету Міністрів від 3 листопада 2010 р. № 996 «Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики».

Проект акта не стосується питань функціонування місцевого самоврядування, прав та інтересів територіальних громад, місцевого та регіонального розвитку, соціально-трудової сфери, прав осіб з інвалідністю.

Проект акта не стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності та не потребує надсилання на розгляд Наукового комітету Національної ради з питань розвитку науки і технологій.

7. Оцінка відповідності

Проект акта відповідає зобов'язанням України у сфері європейської інтеграції, в тому числі міжнародно-правовим, та праву європейського Союзу (acquis).

Проект акта не містить норм, що порушують права та свободи, гарантовані Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року.

У проекті акта відсутні положення, які впливають на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків;

У проекті акта відсутні положення, які містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією;

У проекті акта відсутні положення, які створюють підстави для дискримінації.

Проект акта не потребує проведення громадської антикорупційної, громадської антидискримінаційної та громадської гендерно-правової експертизи.

8. Прогноз результатів

Прийняття проекту акта дозволить забезпечити роботу Електронної системи, що в свою чергу сприятиме забезпеченню електронної простежуваності обігу алкогольних напоїв та тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та посиленню контролю за обігом таких товарів.

Заінтересована сторона	Вплив реалізації акта на заінтересовану сторону	Пояснення очікуваного впливу
Держава	Позитивний	Посилення контролю за обігом алкогольних напоїв та тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах
С у б ' є к т и господарювання	Позитивний	
Громадяни	Позитивний	

**Віце-прем'єр-міністр України з
інновацій, розвитку освіти,
науки та технологій – Міністр
цифрової трансформації України**

Михайло ФЕДОРОВ

_____ 2024 р.